

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2025-867

29.8.2025

KLP Skadeforsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Helsearbeider – løft av pasient – ryggskade – arbeidsulykke – yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede fikk smerter i ryggen idet hun tok imot/støttet en pasient som holdt på å falle. Foretaket avsto kravet om erstatning med henvisning til at det ikke forelå en arbeidsulykke. Saken reiste spørsmål om hendelsen kunne anses som en arbeidsulykke. Nemnda sluttet seg til sekretariatets vurdering om at det ikke kan anses som uventet i forsikredes arbeid at det oppstår situasjoner hvor pasienter av ulike årsaker faller og har behov for hjelp. Videre at løftet ikke ble foretatt under slike forhold at det var en påkjenning eller belastning som var uvanlig i forhold til hennes ordinære arbeid. Nemnda ga foretaket medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede fikk vondt i ryggen på jobben 5.9.23.

Etter hendelsen

Fastlegen noterte 5.9.23:

Aktuelt: Akutte rygg smerter kl. 09.30 ifm. mottak av pasient som falt. Hørte et høyt smell, umiddelbare sterke smerter lumbalt i korsrygg, mest i sidene. (...)

I innkomstjournal av 5.9.23, fra kirurgisk avdeling ved sykehuset, er det notert:

(...)

Vurdering/Tiltak

CT lumbosacral-columna viser fersk kompresjonsfraktur i L1. (...)

Videre fremgår det av sykehusepikrise datert 12.9.23:

(...) Skal ha tatt imot en pasient på jobb og fikk ifm dette sterke smerter i ryggen. Hun har ikke falt. Ingen nevrologiske utfall. CT LS-columna viser fersk kompresjonsfraktur i L1.(...)

Forløp/Undersøkelse/Behandling/Vurdering

53 år gml kvinne som i forbindelse med løft av en pasient fikk sterke smerter i ryggen, ingen fall eller annen traume. Smertene er lokalisert til korsryggen, ingen strålende smerter nedover i beina (...)

Operasjonsindikasjon er lav grunnet sannsynlig osteoporose og klinisk bedring, samt ingen nevrologiske utfall.

I skademeldingen til Nav 12.9.23 er det beskrevet at forsikrede jobber som helsefagarbeider i hjemmetjenesten, og at aktuelle hendelse skjedde i arbeidstiden. Selve hendelsesforløpet er nærmere beskrevet slik:

Den skadde prøvde å forhindre at en person falt/skled i gulvet. Dette forårsaket skaden som er påvist til kompresjonsbrudd i L1.

I skadeforklaringen til Nav 8.10.23 fremgår det videre:

Bruker som sitter i rullestol. Bruker kan ikke gå, men klarer å stå en stund ved å holde fast i håndtak eller støttegang. Bruker er sterk i armer. Bruker pleier å kjøre rullestol bort til vasken på badet, hvor han har støttegang. Han reiser seg da opp og holder seg mens 2 pleiere står på hver side og drar opp bukse. Deretter setter han seg tilbake i rullestol. Dette foregår helt problemfritt til vanlig. Dette er også noe bruker ønsker å gjøre. Denne morgenen reiste han seg som vanlig og vi skulle trekke opp bukse. Da mistet han plutselig taket i støttegang og begynte å falle/gli. Dette skjedde fort og uventet og vi pleiere reagerte kjapt og prøvde å hjelpe han ved å ta han under hver sin arm for å unngå at han deiset i flisegulvet. Idet jeg tok tak i han under armen hans glei beina mine og jeg fikk en vridning i hofte/rygg. Dette på grunn av at de blå skotrekkene i plast som vi bruker inne hos alle brukere var blitt våte under (vi hadde nettopp hjulpet bruker med dusj). Sekunder etterpå hørte vi plutselig et smell fra ryggen min og en grusom smerte satte inn. Dette resulterte i at jeg måtte slippe bruker og kaste meg ned på gulvet i smerter. Mitt resultat var kompresjonsbrudd i ryggvirvel. Gikk heldigvis bra med bruker.

Nav godkjente skaden som yrkesskade 19.10.23. Skadens art er angitt å være «BRUDDSKADE RYGG».

Hendelsen ble meldt til foretaket ved brev datert 21.8.24.

Foretaket avsto forsikredes krav om erstatning 28.1.25 med den begrunnelse at hendelsen ikke faller innenfor det som defineres som en arbeidsulykke verken etter det markerte eller avdempede ulykkesbegrepet. Foretaket dekket påløpte utgifter til juridisk bistand.

Forsikrede klaget på avslaget 18.2.25. Foretaket fastholdt imidlertid 24.3.25 sitt standpunkt.

Finansklagenemnda mottok forsikredes klage 21.4.25. Av klagen fremgår det blant annet:

Min ulykke skjedde ved at jeg plutselig og uventet måtte holde en pasient som falt bakover fra stående stilling. Han veier anslagsvis godt over 100 kg. Selv om vi var 2 pleiere og en liten del av vekten hans gikk i beina hans (han ble hengende bakoverlent og med bøyde knær i armene våre), så var det alt for tungt for oss. Dette er en tyngde langt over det Arbeidstilsynet anbefaler, og som kan gi akutte plager og føre til ulykker. Noe det også gjorde hos meg. Det faktum at jeg gled på gulvet og fikk en vridning i ryggen, som igjen gjorde at jeg ble stående framoverlent med vridning i ryggen og holdt oppe pasienten var det som utløste kompresjonsbruddet i ryggen min.

Forsikrede har i det vesentligste anført at hun har vært utsatt for en yrkesskade. Ulykken skjedde ved at forsikrede plutselig og uventet måtte holde en pasient som falt bakover fra stående stilling. Forsikrede og hennes kollega reagerte spontant ved å ta tak under en arm hver da pasienten falt. Vekten ble altfor tungt for forsikrede og hennes kollega, og langt over en tyngde som arbeidstilsynet anbefaler. Dette var dessuten ikke en del av hennes normale arbeidsoppgaver.

Forsikrede har ikke tidligere hatt ryggplager. Foretaket har i sin vurdering lagt for stor vekt på osteoporose, og har en feilaktig forståelse av sårbarhetsprinsippet. Så lenge forsikredes sårbarhet ikke har gitt henne ryggplager eller brudd tidligere, så er det en latent sårbarhet og ikke en realisert sårbarhet. Etter forsikredes syn må foretaket ta ansvar for dette.

Forsikrede er uenig i foretakets anførsel om at dette er noe som ansatte i hjemmetjenesten skal forvente. Hun har jobbet i hjemmetjenesten siden 2010, og aldri opplevd at en pasient faller mens hun har vært tilstede.

Foretaket har i det vesentligste anført at forholdet faller utenfor yfl. § 11. Foretaket foretar en konkret vurdering av om hendelsen er en arbeidsulykke, og er ikke bundet av vedtaket fra Nav.

Foretaket er av den oppfatning at det ikke er noe plutselig eller uventet ved den aktuelle situasjonen. I den initiale journaldokumentasjonen er det ingen beskrivelse av at forsikrede skled eller fikk en vridning i ryggen. Foretaket er av den oppfatning at det ville være naturlig at slik informasjon hadde blitt gitt til de som behandlet forsikrede i den akutte fasen. Foretaket legger derfor til grunn at årsaken til plagene var at hun tok imot/støttet en pasient som holdt på falle.

Dersom det legges til grunn at forsikrede sklei og fikk en vridning i ryggen, kan foretaket heller ikke se at dette er årsaken til hennes plager. Forsikrede opplyser at «smellen» i ryggen kom sekunder etter at hun sklei. Det er altså ikke det at forsikrede sklir eller får en vridning som er årsak.

Foretaket kan ikke se at avviket fra det som måtte forventes i stillingen i hjemmetjenesten medfører at hendelsen kan betraktes som en arbeidsulykke. Et eventuelt avvik fra normale rutiner må være mer uttalt enn i dette tilfellet, jf. blant LF-2011-42663. Det kan ikke være helt upåregnelig at en person som ikke klarer å gå selv kan falle eller bli ustødig. Det var også to pleiere til stede ved stedet.

Foretaket mener at forsikrede er særlig mottakelig for denne type brudd grunnet hennes osteoporose og at denne særlige mottakeligheten er den helt overveiende årsak til skaden.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om hendelsen 5.9.23 er å anse som en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Sekretariatet ga foretaket medhold. Etter sekretariatets syn var det ikke noe plutselig eller uventet ved den aktuelle situasjonen. At det i forsikredes arbeid kan oppstå situasjoner hvor pasienter av ulike årsaker faller og har behov for hjelp, kan ikke anses som uventet. Sekretariatet kunne heller ikke se at løftet ble foretatt under slike forhold at det var en påkjenning eller belastning som var usedvanlig i forhold til forsikredes ordinære arbeid.

Nemnda slutter seg til sekretariatets begrunnelse.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).